

GMINA WIELUŃ

BURMISTRZ WIELUNIA

98-300 Wieluń, woj. łódzkie, pl. Kazimierza Wielkiego 1

tel. 43 8860228, fax. 43 8860260

www.wielun.pl, e-mail: sekretariat@um.wielun.pl

Wieluń, dnia 4 grudnia 2020 r.

**Pan Waldemar Buda
Sekretarz Stanu
Ministerstwo Funduszy i Polityki Regionalnej**

Szanowny Panie Ministrze!

Odnosząc się do wywiadu którego udzielił Pan tygodnikowi Kulisy Powiatu z dnia 20 listopada 2020 r. pragnę odnieść się kilku błędnie postawionych przez Pana tez:

Po pierwsze nie wiem skąd Pan wziął informacje, że Gmina Wieluń ma zamiar budować „aquapark”? Nasz wniosek nosi tytuł **”Przebudowa basenu i targowiska miejskiego”**. Nie jest to obiekt pokroju Termy Uniejów, czy Kompleks pływalni „FALA” w Łodzi. Jest to obiekt „skrojony” na potrzeby naszej gminy i powiatu wieluńskiego, gdyż jak Pan Minister wie, Wieluń jest oddalony od Łodzi 100 km i ciężko mieszkańcom naszej Gminy często korzystać z obiektu położonego w parku Marszałka Józefa Piłsudskiego w Łodzi. Wieluń posiada w tej chwili basen kryty i kąpielisko otwarte. Są to obiekty mocno przestarzałe, ze starą energochłonną technologią, które lata świetności mają już za sobą i corocznie generują duże koszty eksploatacyjne, poprzez co zwiększają emisję CO₂, zatruwając naszą planetę.

Po drugie, zarzucił mi Pan, że **„nie zrozumiałem idei funduszu”**. Zatem wyjaśnię Panu idee, która mi przyświecała przy podejmowaniu decyzji o złożeniu wniosku.

Punktem wyjścia do rozważań na temat Rządowego Funduszu Inwestycji Lokalnych była **uchwała nr 102 Rady Ministrów z dnia 20 lipca 2020r w sprawie wsparcia na realizację zadań inwestycyjnych przez jednostki samorządu terytorialnego**. To jest dokument na podstawie którego Gmina Wieluń złożyła wniosek na: **„Przebudowę basenu i targowiska miejskiego w Wieluniu”**. W powyższej uchwale w § 10 zostały ujęte kryteria, które Komisja bierze pod uwagę przy ocenie. Są to:

- a) **Realizacja zasad zrównoważonego rozwoju**
- b) **Kompleksowość planowanych inwestycji**
- c) **Ograniczenie emisyjności i poziomu ingerencji planowanych inwestycji w środowisku**
- d) **Koszt planowanych inwestycji w stosunku do planowanych dochodów jednostki w roku rozpoczęcia inwestycji**
- e) **Liczba osób, na które planowane inwestycje będą miały korzystny wpływ**
- f) **Relacje kosztu planowanych inwestycji w stosunku do prognozowanego efektu**

- g) **Wpływ planowanej inwestycji na ograniczenie skutków klęsk żywiołowych lub zapobieganie im w przyszłości, jeżeli planowana inwestycja może mieć taki wpływ**
- h) **Zapewnienie dostępności w rozumieniu ustawy z dnia 19 lipca 2019 r.**

Postaram się Panu Ministrowi naszą inwestycję opisać według powyższych kryteriów:

Ad. a) jeżeli przyjmimy definicję zrównoważonego rozwoju pochodzącą ze strony Ministerstwa Rozwoju, która mówi: zrównoważony rozwój to: „**trzy czynniki rozwoju: poszanowanie środowiska, postęp społeczny i wzrost gospodarczy**”. Nasza inwestycja szanuje środowisko poprzez zamontowanie pomp ciepła do celów grzewczych basenu, zamontowanie kolektorów słonecznych do c.w.u., paneli fotowoltaicznych, dzięki czemu zostanie zredukowana emisja substancji szkodliwych (obecny basen generuje duże koszty energii elektrycznej, ciepłej). Zostaną zastosowane energooszczędne rozwiązania techniczne zmniejszające zużycie każdego rodzaju energii. W obecnym basenie zużycie energii jest bardzo duże. Przebudowa targowiska ma na celu zwiększyć atrakcyjność obiektu, z jednej strony dla lokalnych: rolników, ogrodników, warzywników, sadowników, rzemieślników, a z drugiej strony dla kupujących mieszkańców Ziemi Wieluńskiej. Przebudowa będzie polegać na przykryciu całej części handlowej targowiska panelami fotowoltaicznymi. Zostaną zainstalowane stacje do ładowania samochodów elektrycznych, zasilanych z paneli, zgodnie z polityką elektromobilności. Bez wątplenia wzrost liczby handlujących i kupujących na Targowisku Miejskim przyczyni się do wzrostu gospodarczego i będzie wsparciem przede wszystkim polskiego, małego biznesu. Ponadto, inwestycja generująca kwotę łącznie ok. 45 mln zł (basen 35 mln, targowisko i droga – 10 mln) będzie kołem zamachowym lokalnej gospodarki, gdyż wiele miejscowych podmiotów gospodarczych będzie zaangażowanych w realizację inwestycji. Co najważniejsze, będą to podmioty z różnych branż: roboty ziemne, roboty fundamentowe, roboty ogólnobudowlane, pokrycie dachu, roboty instalacyjne (elektryczne, wod-kan, ciepło, etc.), roboty wykończeniowe (glazura, terakota, malowanie, tynki, itp.), dostawa urządzeń specjalistycznych, roboty drogowe i rewitalizacja parkingu, elewacje, kostka brukowa, masa bitumiczna, etc. Liczba podmiotów które są zaangażowane w taką inwestycję jest dużo większa, niż np. przy zakupie sprzętu medycznego na rzecz szpitala (również bardzo potrzebnego), czy budowie drogi lokalnej.

Ad.b) Ten punkt częściowo omówiłem powyżej, ale warto dodać, że inwestycja rewitalizuje i zagospodarowuje kompleksowo teren częściowo zdegradowany, poprawia ofertę rekreacyjną w mieście, z której korzystają mieszkańcy Ziemi Wieluńskiej. Oddziaływanie samego basenu będzie na około 150 tys mieszkańców (którym dojazd do miasta zajmuje do pół godziny). Najbliższy Wieluniowi basen o podobnych parametrach znajduje się w Kępnie (ok. 50 km), baseny w Łodzi czy Uniejowie to odległość ponad 100 km! Oddziaływanie Targowiska jest dużo szersze, gdyż wieluńskie jarmarki od wieków gromadziły kupujących i sprzedających oddalonych od miasta nawet 50 km (obecna liczba wykupionych stałych rezerwacji to około 700 podmiotów; sezonowo ilość handlujący przekracza nawet 1000 stoisk handlowych). Tak więc, targowisko miejskie generuje w dni targowe około 1000 miejsc pracy tylko wśród sprzedających. Do tego dochodzi obsługa, sprzątnięcie, gastronomia, etc. Ponadto budowa nowych miejsc parkingowych i zatok komunikacji publicznej poprawia bezpieczeństwo wszystkich korzystających z obu obiektów znajdujących się „po sąsiedzku”

i umożliwi dojazd zarówno samochodami prywatnymi, rowerami, jak i pozwoli na skorzystanie z komunikacji miejskiej.

Ad.c) Zastosowane nowoczesne rozwiązania technologiczne, energooszczędne zmniejszają zużycie energii elektrycznej, ciepłej, a tym samym ograniczają niską emisję, którą obecnie generuje istniejący obiekt. Ponadto przebudowa 320 m drogi polegająca na budowie zatok dla komunikacji publicznej upłynni ruch i w efekcie zmniejszy emisję spalin. Ze wszech miar inwestycja jest przyjazna dla środowiska. Dużo bardziej niż zakup jakiegokolwiek urządzenia medycznego!

Ad.d) Szacunkowy koszt inwestycji to około 45 mln zł. Planowany Budżet Gminy Wieluń na rok 2021 po stronie dochodów to kwota około 170mln zł (oczywiście bez tej inwestycji). Stanowi to około 24% dochodów budżetu.

Ad.e) Powyższa inwestycja ma wpływ na mieszkańców całej Gminy Wieluń (ca 32 tys.) i zasięgiem swych oddziałuje na całą historyczną Ziemię Wieluńską (ok. 150 tys. ludzi). Jest to - rzecz jasna - korzystny wpływ. Z jednej strony promuje zdrowy, aktywny tryb życia, aktywizuje osoby starsze i niepełnosprawne do korzystania z aktywności sportowej. Z drugiej zaś strony wspiera lokalnych, polskich przedsiębiorców, co w dobie konkurencji ze strony zachodnich sieci handlowych ma ogromne znaczenie.

Ad.f) Spodziewane efekty z planowanej inwestycji podzieliłbym na dwie kategorie. Pierwsza to efekty krótkoterminowe, związane bezpośrednio z inwestycją. Wiele podmiotów z różnych branż będzie zaangażowanych w realizację inwestycji. Szczególnie obecnie, kiedy maleją inwestycje prywatne. Wymieniłem to w pierwszym podpunkcie. Pozwoli to na utrzymanie owych podmiotów na rynku gospodarczym, utrzyma miejsca pracy w tych firmach. Krótko mówiąc - taka inwestycja tworzy lokalny Produkt Krajowy Brutto.

Efekty długoterminowe są następujące:

- zwiększa się atrakcyjność społeczno-gospodarcza Wielunia jako stolicy historycznej Ziemi Wieluńskiej;
- utrzymuje i umożliwia rozwój lokalnym dostawcom: płodów, rolnych, owoców, warzyw, kwiatów i innej drobnej wytwórczości poza sieciami handlowymi zachodnich podmiotów. Jest to także promocja lokalnych produktów żywnościowych. Podtrzymuje wręcz wieloletnie tradycje kupieckie tej ziemi. Inwestycja poprawi standard handlu na wieluńskim Targowisku;
- stworzenie całorocznego kompleksu basenowego umożliwi mieszkańcom w każdej grupie wiekowej aktywne, zdrowe spędzanie wolnego czasu;
- aktywny tryb życia ma wpływ na nasze zdrowie, czyli poprawa stanu zdrowia społeczeństwa i w efekcie niższe koszty leczenia obywateli przez Państwo;
- stworzenie około 10 nowych miejsc pracy.

Ad.g) W ramach inwestycji planowane jest wybudowanie podziemnych zbiorników na wodę deszczową. Cały teren objęty wsparciem, zostanie zdrenowany. Zmagazynowana woda zostanie wykorzystywana do podlewania terenów zielonych i splukiwania toalet. Nazywamy to Gospodarką o Obiegu Zamkniętym.

Ad.h) W ramach inwestycji zostaną przeprowadzone:

- niwelacja istniejących barier architektonicznych
- układy komunikacyjne powstaną pod odpowiednim spadkiem

- otoczenie budynku basenu i targowiska zostanie przystosowane do osób niepełnosprawnych; maty antypoślizgowe, toalety dostosowane do osób niepełnosprawnych, wyznaczone miejsca parkingowe dla osób niepełnosprawnych oznaczone kolorem niebieskim.

Opierając się na zapisach § 10 powyższej uchwały Rady Ministrów dokonałem oceny złożonego przez Gminę Wieluń wniosku. Chętnie z Panem Ministrem, członkiem komisji opiniującej wnioski samorządów, wymienię poglądy w tym zakresie. Jestem dostępny w dogodnym dla Pana terminie i podjadę w każde wskazane przez Pana Ministra miejsce. Mówi Pan dużo w wsparciu dla służby zdrowia, ale w przytoczonej uchwale nie ma mowy o preferencjach dla inwestycji w służbę zdrowia. Żeby była jasność, służba zdrowia wymaga dofinansowania i to nie ulega wątpliwości. Jako Gmina tylko w bieżącym roku dofinansowaliśmy wieluński szpital kwotą prawie 200 tys. zł. Zresztą w latach ubiegłym również takiego wsparcia Gmina szpitalowi udzielała. Swoją drogą w ww. wywiadzie Pan sobie przeczy. W pierwszym zdaniu mówi Pan: **„Cały fundusz i jego idea opiera się na ekonomicznym przeświadczeniu, że w dobie kryzysu, pandemii, sytuacji trudnych z jakimi teraz mamy do czynienia, najważniejsze jest żeby nie wstrzymywać inwestycji publicznych. A jeśli się da to nawet je pobudzać”**. Brawo Panie Ministrze!! Czymże jest rewitalizacja basenu, targowiska, odbudowa drogi, budowa miejsc parkingowych, zatok dla autobusów komunikacji publicznej etc. jak nie pobudzeniem inwestycji publicznych?!. Tyle tylko, że kilka zdań później mówi Pan: **„Myślmy właśnie w kontekście tego funduszu o wzmocnieniu służby zdrowia i tych inwestycji, gdzie samorządy zwróciły się o wsparcie jednostek medycznych. One będą w pierwszej kolejności bardzo mocno wspierane”**. Czy nadal Pan uważa, że zakup rezonansu, aparatu USG dla szpitala, bardziej pobudzi gospodarkę lokalną niż przebudowa targowiska i rewitalizacja basenu? Porównajmy zatem: na zakupie rezonansu czy innego sprzętu dla szpitala zarobi w 95% zagraniczny producent i jego polski dystrybutor. A położeniem nowej nawierzchni na targowisku miejskim czy dostawą więźby dachowej na dach basenu zagraniczny podmiot nie będzie zainteresowany i te środki „wejdą” w polską, lokalną gospodarkę. **To się nazywa „Patriotyzm zakupowy” i pobudzanie gospodarki, Szanowny Panie Ministrze.**

Napiszę Panu jeszcze dlaczego my w ogóle wnioskujemy do rządu o dotacje. W 2020 roku mieszkańcy Gminy Wieluń tylko w formie podatku dochodowego od osób fizycznych wpłacają do budżetu Państwa około 87 mln zł. Do gminy „wróci” 38,23% tej sumy, czyli około 33 mln zł. Gdyby budżet Państwa „pobrał” na swoje potrzeby „prowizje” w wysokości 10% od sumy, a reszta „wróciłaby” do Gminy to mielibyśmy w budżecie 46 mln więcej środków. To są pieniądze naszych mieszkańców, **gdyż rząd (samorząd również) swoich pieniędzy nie ma - jak mówiła nieodżałowana Margaret Thatcher**. Jak Pan widzi z pieniędzy wpłaconych przez naszych mieszkańców zrewitalizowalibyśmy sobie basen i targowisko w jednym roku. A podatek dochodowy to nie jedyny podatek, który wnosimy do budżetu Państwa. Samego VAT-u wieluńskie firmy wpłacają rocznie ponad 300 mln zł, jest jeszcze akcyza zawarta w paliwie, prądzie, alkoholu i jeszcze wiele innych opłat, które wnosimy do budżetu Państwa (obiecuję, że to policzę w przyszłym roku i prześlę Panu taki bilans; ile mieszkańcy Gminy Wieluń wpłacili do budżetu Państwa, a ile pieniędzy wróciło z powrotem). Tak więc, my wnioskujemy o swoje pieniądze, Panie Ministrze. A sytuacja wygląda w skrócie tak: rząd najpierw zabiera wszystkie pieniądze od mieszkańców z każdego samorządu, a następnie te samorządy składają wnioski o środki na inwestycje, które ich zdaniem są niezbędne dla mieszkańców. Po czym zbiera się komisja, która z poziomu Warszawy

decyduje na co zostaną te pieniądze przeznaczone. No bo przecież władza centralna wie lepiej co jest potrzebne na tzw. prowincji. To tak nie działa. Polecam Panu teorie wydawania pieniędzy opisaną przez noblistę Milтона Friedmana, który to pięknie wyłożył.

Teraz Panu powiem kto otrzyma środki z tego funduszu. Stawiam dolary przeciwko orzechom, że tak będzie. Ma się rozumieć tytuł zadania jest bez znaczenia.

Po pierwsze, podział się odbędzie na zasadzie podobnej do przydziału mieszkań w serialu „Alternatywy 4”. Otrzymają środki towarzysze Winnicy i Aniołowie, czyli samorzady, których włodarze należą do partii rządzącej.

Po drugie, otrzymają dotacje te samorzady, których włodarze muszą zniżyć się do zachowania trenera II klasy Wacława Jarząbka z filmu „Miś” i zaśpiewać w odpowiednim miejscu „**Łubudubu, łubudubu...i tak dalej**”. Robią to, gdyż ze względu na mały budżet swoich jednostek nie mają innego wyjścia. Dla dobra swoich mieszkańców, by pozyskać inwestycje zniżają się do takiego poziomu.

Po trzecie wreszcie, dla „przypudrowania” obrazu całości, dotację otrzymają także inne samorzady, których włodarze nie należą do dwóch powyższych grup. Będzie ich zdecydowana mniejszość i uzyskają niskie kwoty. Ale zawsze można podać ich jako przykład, że nie dajemy pieniędzy wyłącznie swoim.

Konkludując, Szanowny Panie Ministrze. Wszelkie programy ubiegania się o dotacje powinny mieć jasne kryteria, które trzeba spełnić, by o takie środki się ubiegać. Według tych kryteriów komisja weryfikująca dokonuje na odpowiednim arkuszu oceny punktowej wniosku. W omawianym programie niestety żadnego arkusza oceny i punktacji nie ma, stąd moje wątpliwości, które pobudziły mnie do powyższych rozważań.

2 wyuzdaniu są decydują

BIURMISTWA WIELUNIA

Paweł Okrasa

Do wiadomości:

- Premier Mateusz Morawiecki – Prezes Rady Ministrów
- Jarosław Gowin - Minister Rozwoju, Pracy i Technologii
- Posłowie z Okręgu Sieradzkiego
- mieszkańcy Gminy Wieluń
- media